

Perheterapia

3/11

27. Vuosikerta

- Perheterapia ja kuuro asiakas
 - Sisarussuhteet – menneessä ja tässä ajassa
 - Om ansvar i terapirelationer
-

Sisältö

Päätoimittajalta	3
Perheterapiayhdistyksen puheenjohtajalta.....	4

Artikkelit

<i>Mervi Nevalainen:</i> Perheterapia ja kuuro asiakas	5
<i>Riitta Huhta-Hirvonen:</i> Sisarussuhteet – menneessä ja tässä ajassa	14
<i>Yvonne Terlinden:</i> Om ansvar i terapirelationer	25

Esseitä perheterapiasta Avuttomuus hoitaa	35
---	----

Haastattelu

Humaanin psykoterapian kiinnostus ja yhdessä uuden luominen Raili Rinteen haastattelu.....	39
--	----

Perheterapiayhdistys

Tiedetoimittaja: Uskonto ja hengellisyys terapiassa ja moniarvoistuvassa yhteiskunnassa.....	45
--	----

Ajankohtaiset tapahtumat ja uutiset.....	54
---	-----------

Yhteystiedot	58
---------------------------	-----------

Suomen Mielenterveysseura Koulutuskeskus

Koulutuksia ja ilmoituksia.....	59
Kirjoittajaohjeet	62

VASTAAVA PÄÄTOIMITTAJA Eila Okkonen
PÄÄTOIMITTAJA Jarl Wahlström
TOIMITUSSIHTTEERI/TAITTO Heljä Meuronen

TOIMITUSNEUVOSTO
Jukka Aaltonen
Heikki Helinko
Tapio Ikonen
Annikki Kaikkonen
Ritva Karila-Hietala
Pentti Kivinen-Aalto
Katriina Kuusi
Tuula Multasuo
Eila Okkonen
Tero Pulkkinen
Florence Schmitt, puh. joht.
Jarl Wahlström

TOIMITUS JA ARKISTO
Ratamestarinkatu 9
00520 Helsinki

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET JA LASKUTUS
Mervi Venäläinen
puh. (09) 4150 3650
sähköposti
mervi.venalainen@mielenterveysseura.fi

Ilmestyy neljänä numerona vuonna 2012
Vuosikerta 32 euroa
Kestotilaus 30 euroa
irtonumero 9 euroa
(sis. alv. 23 %)

Ilmoitukset
Hannele Hannukainen
puh. (09) 4150 3663
sähköposti
hannele.hannukainen@mielenterveysseura.fi

Julkaisija
Suomen Mielenterveysseura
Koulutuskeskus

Kustantaja
SMS-Tuotanto Oy
27. vuosikerta, ISSN 0782-7210

Kirjapaino
AO-PAINO, Mikkeli

Ulkoasu
Mainostoimisto Visuviestintä Oy
Taina Ståhl

Psykoterapeuttien koulutus uudistuu

Vuosi sitten kirjoitin pääkirjoituksen otsikolla ”Psykoterapiakoulutuksen uusi järjestelmä?”. Kysymysmerkki otsikossa oli silloin vielä aiheellinen. Nyt tiedämme, että psykoterapeuttien koulutus todella uudistuu. Valtioneuvosto antoi 16. joulukuuta 2010 asetuksen, jolla säädetään psykoterapeutin ammattinimikkeen käyttöoikeuteen johtavan koulutuksen tavoitteista, laajuudesta ja sisällöstä. Asetus tulee voimaan 31.12.2011. Psykoterapeutikoulutusta voivat jatkossa antaa ne yliopistot, joilla on psykologian tai lääketieteellisen alan koulutusvastuu, joko yksin tai yhdessä muun kouluttajaorganisaation kanssa.

Psykoterapeuttien koulutus ei ole tutkintoon johtavaa koulutusta, vaan se järjestetään täydennyskoulutuksena. Yliopistoille ei asetusmuutoksen myötä lankea koulutusvastuuta, eikä koulutuksesta tai sen mitoituksesta sovita yliopistojen ja opetus- ja kulttuuriministeriön välisissä tulosneuvotteluissa. Koulutusta ei rahoiteta valtion tulo- ja menoarvion kautta. Näyttää kuitenkin siltä, että kaikki ne seitsemän yliopistoa, joilla asetuksen perusteella on mahdollisuus järjestää tätä koulutusta, näin myös aikovat tehdä. Kaikilla näillä yliopistoilla on edustus Valtakunnallisessa yliopistojen psykoterapeuttikoulutuskonsortiossa, jonka toimintaa on päätetty jatkaa yliopistollisten psykoterapeuttikoulutuksen järjestäjien yhteistyö- ja yhteydenpitofoorumina. Konsortiossa, joka aikaisemmin oli opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama kehittämishanke, on nyt jäsenenä tiedekuntien dekaanien asettamat edustajat.

Kukin yliopisto tekee, asetuksen määrittämässä puitteissa, itsenäisesti omat päätöksensä siinä yliopistossa toteutettavista psykoterapiamenetelmien koulutusohjelmista. Konsortio antaa kuitenkin suosituksia, jotka takaavat koulutusten sisällön ja tason riittävän yhtenäisyyden. Tähän mennessä annettuja suosituksia ovat seuraavat:

– Asetuksen mukaan on ammattioikeuden käyttöönoton edellytyksenä vähintään kahden vuoden työkokemus mielenterveyspalveluissa tai sitä vastaavassa tehtävässä. Konsortion kannan mukaan tämä kahden vuoden työkokemus tulee olla suoritettuna ennen psy-

koterapeuttikoulutuksen alkamista. Konsortio suosittaa, että tätä tulkintaa noudatetaan valittaessa opiskelijoita yliopistoyhteistyössä järjestettäviin psykoterapeuttikoulutuksiin.

– Asetuksen mukaan ennen psykoterapeuttikoulutusta suoritettuun soveltuvaan tutkintoon tulee sisältyä tai sen lisäksi olla suoritettuna yhteensä 30 opintopisteen psykologian tai psykiatrian opinnot. Konsortio suosittaa, että näistä opinnoista käytetään nimeä psykoterapeuttikoulutuksen edellyttämät lisäopinnot ja edellyttää, että niiden sisältöalueita ovat ihmisen psyykinen kasvu ja kehitys, lasten ja nuorten sekä

aikuisten mielenterveys ja psykiatriset häiriöt, lasten ja nuorten sekä aikuisten psykiatristen häiriöiden tutkimus, diagnostiikka ja erotusdiagnoosiikka, lasten ja nuorten sekä aikuisten psykiatristen häiriöiden hoidon ja kuntoutuksen menetelmät, mielenterveystyötä koskeva lainsäädäntö ja mielenterveystyön ja psykiatristen hoidon palvelujärjestelmä sekä psykoterapian erityiset ja yleiset vaikuttavat tekijät.

– Asetuksen mukaan 60 opintopisteen laajuinen psykoterapeuttikoulutus jakautuu teoriaopintojen, työnohjauksessa tapahtuvan psykoterapeuttisen potilastyön, koulutuspsykoterapian ja opinnäytetyön opintokokonaisuuksiin. Konsortio suosittaa, että nämä kokonaisuudet jakautuvat niin, että teoriakoulutusta (mukaan luettuna menetelmäkoulutus) on vähintään 34 opintopistettä, psykoterapeuttisen potilastyön työnohjauksista vähintään 12 opintopistettä (120 tuntia), koulutuspsykoterapiaa vähintään 4 opintopistettä (80 tuntia) ja että opinnäytetyön laajuus on vähintään 10 opintopistettä.

– Konsortio suosittaa, että vuoden 2012 alusta myös kouluttajakoulutus järjestetään yliopistojen ja muiden kouluttajaorganisaatioiden yhteistyönä.

Näyttää siis siltä, että yliopistot ovat ottamassa vastaan sosiaali- ja terveysministeriön heittämän pallon. Seuraava askel on se, että yliopistojen ja muiden kouluttajaorganisaatioiden välillä ruvetaan käymään neuvotteluja eri psykoterapiamenetelmien koulutusohjelmien konkreettisesta järjestämisestä.

Jarl Wahlström
jarl.wahlstrom@jyu.fi

Perheterapia-lehti on perheterapiaa ja perhe- ja verkostokeskeistä työtä tekevien terveydenhuollon, sosiaalihuollon, opetus- ja kasvatusalan sekä sielunhoitotyön työntekijöiden ammattilehti. Lehti julkaisee artikkeleita käytännössä ja tutkimuksin koetteluista perheterapian ja muiden psykoterapian suuntausten eri työmuodoista ja terapiatyön kehittämisen kannalta kiinnostavista uusista teoreettisista pohdinnoista. Lehdessä julkaistaan myös kirjoituksia terapiatyöhön liittyvistä hankkeista. Lisäksi julkaistaan katsauksia, tapausselostuksia, kirjallisuusarvioita, haastatteluja, kongressiselosteita, keskustelua ja uutisia. Lehti on tietolähde organisaatioiden ja sosiaalisten systeemien käyttäytymisestä ja kehittämisestä kiinnostuneille.

KÄSIKIRJOITUKSET

Artikkelit

Lehden artikkeliosastoon tarjotut käsikirjoitukset arvioidaan. Käsikirjoitusten tulee olla tiiviitä ja ilmaisultaan viimeistelyjä. Niiden suositeltava laajuus on 3 000–5 000 sanaa. Käsikirjoitukset toimitetaan sähköpostin liitetiedostona päätoimittajalle osoitteella jarl.wahlstrom@jyu.fi

Teksti kirjoitetaan 2-välikkeellä (28 riviä liuskalle) ja molempiin reunoihin jätetään 3 cm:n marginaalit. Vasen marginaali tasataan, oikeaa ei. Artikkelien mukaan liitetään noin 100–200

sanan pituinen tiivistelmä. Lisäksi kirjoittajan tulee erillisellä otsikkolehdellä ilmoittaa nimensä, oppiarvonsa, ammatinimikkeensä, työpaikkansa, työ- ja kotiosoitteensa, puhelinnumerosa ja sähköpostiosoitteensa.

Muut käsikirjoitukset

Hankkeita esittelevät käsikirjoitukset ja muut käsikirjoitukset toimitetaan lehden toimitukseen sähköpostin liitetiedostoina osoitteella

hannele.hannukainen@mielenterveysseura.fi.

Tekstin muotoilu ja kirjoittajatiedot kuten yllä. Keskustelupalstalle voi lähettää selkeän ajankohtaisen tai muuten kiinnostavan puheenvuoron, jonka pituus on noin 200–350 sanaa.

Lehteen tarjottava aineisto tulee toimittaa seuraavan aikataulun mukaan: nro 1 – 15.1., nro 2 – 15.4., nro 3 – 15.8. ja nro 4 – 4.11. mennessä. Saatekirjeestä on käytävä ilmi, onko artikkeli tai muu kirjoitus julkaistu samanlaisena jossakin muussa julkaisussa tai onko se tai sen osa lähetetty arvioitavaksi johonkin muuhun lehteen.

KUVIOT JA TAULUKOT

Jokainen kuvio ja taulukko numeroidaan ja otsikoidaan. Kuviot ja taulukot sijoitetaan kukin omalle paperilleen, johon merkitään myös kirjoittajan nimi sekä kirjoituksen otsikko. Käytetyt lyhenteet tulee selventää.

LÄHDEVIITTEET

Lähdeviitteiden merkitsemisessä noudatetaan American Psychological Associationin antamia ohjeita:

Käytetyt lähteet merkitään **tekstiin** ilmoittamalla tekijä ja lähteen vuosiluku suluissa, esim. (Gergen & Gergen 1991). **Suorat sitaatit** kirjoitetaan **alkuperäiskielellä**, jolloin ilmoitetaan myös lähteen sivunumero, esim. (Haarakangas 1989, s. 25).

Lähdeluettelossa lähteet (esimerkkinä kirja, luku toimitetussa teoksessa, aikakauslehtiartikkeli) ilmoitetaan **aakkosjärjestyksessä** seuraavasti:

Foerster, H. von (1981). *Observing systems*. Seaside, CA: Intersystems Publications.

Gergen, K. J. & Gergen, M. M. (1991). *Toward reflexive methodologies*. Teoksessa F. Steier (toim.) *Research and reflexivity* (s. 76–95). London: Sage.

Haarakangas, K. (1989). Kriisiryhmä auttaa ihmisen hädässä. *Mielenterveys* 4, 24–28.

JULKAISUOIKEUS

Lehden julkaisija Suomen Mielenterveysseuran Koulutuskeskus pidättää oikeuden julkaistuihin kirjoituksiin. Oikeuksien pidättäminen koskee tieteellisesti arvioituja artikkeleita. Kirjoitusten käyttöluvia koskevissa asioissa pyydetään kääntymään vastaavan päätoimittajan puoleen.